

Deze meditatie staat ook online op https://youtu.be/m7MvG_H4LVA

De ware wijnstok

Meditatie door Gijs Bleijenberg (proponent, Mechelen-Noord)

Welkom en bemoediging

Hartelijk welkom in deze onlinedienst. Vandaag denken we na over de wijngaard.
Laten we een moment stil en ons voorbereiden op deze dienst.

Onze hulp is in de naam van de Heer,
Die Hemel en aarde gemaakt heeft
en niet loslaat wat Zijn hand begon. Amen.

Lied: Psalm 98: 1 en 4

1. Zingt een nieuw lied voor God den HEERE,
want Hij bracht wonderen tot stand.
Wij zien Hem heerlijk triomferen
met opgeheven rechterhand.
Zingt voor den HEER, Hij openbaarde
bevrijdend heil en bindend recht
voor alle volkeren op aarde.
Hij doet zoals Hij heeft gezegd.

4. Laat alle zeeën, alle landen
Hem prijzen met een blij geluid.
Rivieren klappen in de handen,
de bergen jubelen het uit.
Hij komt, Hij komt de aarde richten,
Hij komt, o volken weest verblijd,
Hij komt zijn koninkrijk hier stichten,
zijn heil en zijn gerechtigheid.

Kyriegebed / Gebed van de zondag

Gezegende God,
Gij hebt ons, verloren mensen, aangenomen als uw dochters en zonen.
Blijf in liefde naar ons omzien en laat ons die uw zegen beamen,
Ervaren wat de ware vrijheid is en de rijkdom die niet vergaat.
Omdat het beter is te schuilen bij U dan te vertrouwen op eigen kracht,
Komen wij tot U, God, en bidden:
Open ons voor uw Woord en geef dat het ons vervult van Heilige Geest
die ons leven vruchtbaar maakt in goedheid zonder grenzen,
Omwille van Jezus, de Levende, die in ons midden is,
In deze vreugdevolle tijd, en heel ons leven.
Amen.

Lied: Waar God de Heer zijn schreden zet (NLB 723)

1. Waar God de Heer zijn schreden zet
daar wordt de mens, van dwang gered,
weer in het licht geheven.
Als 's Heren woord weerklinkt met macht
wordt aan het volk dat Hem verwacht
de ware troost gegeven.
Zijn Geest weerstaat de valse schijn
en schrijft in harten het geheim
van 's Vaders grote daden.
Zo leven wij om Christus' wil
te allen tijd gerust en stil
alleen van zijn genade.

2. O Heer, uw onweerstaanbaar woord
drijft rusteloos de eeuwen voort
dat mensen ook verzinnen.
En waar de weg onvindbaar scheen
mochten wij door geloof alleen
de tocht opnieuw beginnen.
Gij hebt de vaders bevrijd
en uit het diensthuis uitgeleid
naar 't land van melk en honing.
Hervorm, herschep ook ons geslacht,
opdat het door de wereldnacht
de weg vindt naar uw woning.

Voor de kinderen.... met Bobo

Vandaag gaan we Bobo uitleggen wat metaforen zijn. Metafoor betekent vanuit het Grieks: overdracht. Een voorbeeld van een metafoor is: "voetbal is oorlog". Natuurlijk is het geen echte oorlog, maar soms wordt er zo fanatiek gespeeld dat het zo lijkt.

Evangelielezing: Johannes 15:1-8

¹Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de wijnbouwer. ²Iedere rank aan mij die geen vrucht draagt snijdt hij weg, en iedere rank die wel vrucht draagt snoeit hij bij, opdat hij meer vruchten draagt. ³Jullie zijn al rein door alles wat ik tegen jullie gezegd heb. ⁴Blijf in mij, dan blijf ik in jullie. Een rank die niet aan de wijnstok blijft, kan uit zichzelf geen vrucht dragen. Zo kunnen jullie geen vrucht dragen als jullie niet in mij blijven. ⁵Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in mij blijft en ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder mij kun je niets doen. ⁶Wie niet in mij blijft wordt weggegooid als een wijnrank en verdort; hij wordt met andere ranken verzameld, in het vuur gegooid en verbrand. ⁷Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren. ⁸De grootheid van mijn Vader zal zichtbaar worden wanneer jullie veel vrucht dragen en mijn leerlingen zijn.

Lied: De steppe zal bloeien (NLB 608)

1. De steppe zal bloeien,
de steppe zal lachen en juichen.
De rotsen die staan
vanaf de dagen der schepping
staan vol water, maar dicht –
de rotsen gaan open.
Het water zal stromen,
het water zal tintelen stralen,
dorstigen komen en drinken.
De steppe zal drinken,
de steppe zal bloeien,
de steppe zal lachen en juichen.

3. De dode zal leven.
De dode zal horen: nu leven.
Ten einde gegaan en onder stenen bedolven:
Dode, dode, sta op,
Het licht van de morgen.
Een hand zal ons wenken,
Een stem zal ons roepen:
Ik open hemel en aarde en afgrond
En wij zullen horen. En wij zullen opstaan
En lachen en juichen en leven.

2. De ballingen keren
zij keren met blinkende schoven.
Die gingen in rouw
tot aan de einden der aarde
een voor een, en voorgoed,
die keren in stoeten.
Als beken vol water
als beken vol toesnellend water
schiepend omlaag van de bergen.
Met lachen en juichen –
die zaaiden in tranen
die keren met lachen en juichen.

Verkondiging

Geliefde broeders en zusters,

Voor de wijnliefhebbers komen er vanuit Frankrijk verontrustende berichten. Met Pasen was het prachtig zonnig weer. De wijnranken kwamen weer tot bloei. Daar kwam verandering in toen een paar weken geleden vroor. De wijnboeren, de landmannen, van Frankrijk gingen naar het veld om

hun wijngaarden te doen veranderen in lichtvelden. Door vuurpotten aan te steken op hun wijngaard hoopte zij dat de wijnranken warm zouden blijven. Sommige landmannen sliepen zelfs op hun wijngaard omdat zij de beste zorg wilde geven aan hun wijngaard.

Vandaag lezen we het gedeelte van de wijngaard in Johannes 15. Zoals de Franse landmannen, wijnboeren voor hun wijngaard zorgen, zo wil God voor Zijn wijngaard zorgen. Ofwel: God is onze landman. Dag en nacht zorgt Hij ervoor en als het moet dan blijft Hij 's nacht bij de wijngaard slapen. Zo staat het ook beschreven in de tekst die we hebben gelezen. Daaruit blijkt dat God onze landman is. Christus is de wijnstok. De vruchten, de druiven zijn wij. En de opbrengst, de oogst is het geloof.

Zo wordt deze metafoor duidelijk en kunnen we het ons voorstellen. Dit gebeurt in de Bijbel vaker. Zodat het abstracte duidelijk wordt. In Jesaja 5 gaat het ook over de wijngaard. Deze wijngaard staat symbool voor de relatie, de band tussen God en Zijn volk Israël. Vandaag op Israëlszondag in de VPKB mogen we stil staan bij dit volk. Eerst is er in de Bijbel een wijngaard met Israël, later worden wij als volgers van Christus erbij gevoegd. De Heer wil ook onze Landman zijn, zoals Hij dat ook is voor Israël.

Dat er een vergelijking wordt gemaakt met de wijngaard is niet vreemd. In de tijd van zowel het Oude Testament als het Nieuwe Testament werd een vruchtbare wijngaard beschouwd als een teken van God. De mensen dachten dat je rijk gezegend was door God als je wijngaard bloeide en vruchtbaar was. Daarmee sluit deze metafoor aan bij de verbeelding van de mensen van die tijd.

Opmerkelijk is ook dat deze passage begint met 'Ik ben de ware wijnstok.' Deze woorden spreekt Jezus uit net voor zijn dood. Daarmee geeft hij een getalsmatige vervulling aan het Johannesevangelie. Zevenmaal lezen we in het Johannesevangelie dat Jezus zegt 'Ik ben...'. 'Ik ben de weg de waarheid en het leven', 'Ik ben het brood des levens.' Met deze zevenmaal geeft Jezus weer dat Hij een Zoon is van 'Ik Ben die Ik Ben'. De Zoon van God. En deze Zoon heeft liefde voor ons. In vers 3 zegt Hij dat wij al rein zijn omdat Hij zijn woorden tot ons heeft gesproken. Met de voorbereiding van deze preek had ik moeite met vers 3 in relatie tot vers 6. Wie niet in Christus blijft wordt gesnoeid en in het vuur geworpen. Persoonlijk had ik daar moeite mee. Misschien wel omdat het in gaat tegen mijn Godsbeeld. Het zette mij aan het denken. Blijven in God is blijven in Zijn genade en geboden. Gericht zijn op Hem. En niet alleen op Hem. Ook de aarde bewerken. Duurzame relaties aangaan met mensen. Een oog hebben voor mensen in nood. Toch kon ik hier niet veel mee. Ik legde de preekvoorbereiding even opzij.

Opeens kwam ik bij de Ode van Salomo uit. Dit zijn liederen die werden gezongen in de vroege kerk. Deze werden vooral gezongen bij gemeenschappen/kerken die het Johannesevangelie lezen. Onlangs zijn ze vertaald naar het Nederlands en heeft er een muziekgroep ze op rijm gezet waardoor ze te zingen zijn. Ode 11 kwam mij te gehore.

In Ode 11 is men blij als God gaat snoeien. God snoeit namelijk de dingen weg in ons leven die ons verlammen. Door het snoeien van God mogen we steeds meer lijken op Hem. Misschien ervaart u pijn in uw leven. Of heeft u verdriet. God wil het graag snoeien. Want als men snoeit komt er ruimte voor nieuwe groei. Door te snoeien kan er iets nieuws groeien. Blijf in de liefde van God. De vrede van God wijst u de weg. In alle seizoenen van het leven. Uw Landman zorgt voor u op het veld. Vertrouw op Hem en blijf in Zijn liefde.

Lied: Neem mijn leven, laat het, Heer (NLB 912: 1,2,3,4 en 6)

1. Neem mijn leven, laat het, Heer,
toegewijd zijn aan uw eer.
Maak mijn uren en mijn tijd
tot uw lof en dienst bereid.

4. Neem mijn zilver en mijn goud,
dat ik niets aan U onthoud,
Maak mijn kracht en mijn verstand,
tot een werktuig in Uw hand,

2. Neem mijn handen, maak ze sterk,
trouw en vaardig tot uw werk.
Maak dat ik mijn voeten zet
op de wegen van uw wet.

6. Neem ook mijne liefde, Heer,
'k leg voor U haar schatten neer.
Neem mijzelf en voor altijd
ben ik aan U toegewijd.

3. Neem mijn stem, opdat mijn lied,
U, mijn Koning, hulde biedt.
Maak, o Heer, mijn lippen rein,
dat zij Uw getuigen zijn,
dat zij Uw getuigen zijn.

Voorbede

God van nabijheid,
We komen tot U
nu het zo moeilijk is om elkaar nabij te komen.
Afstand houden zit niet in onze aard.
We hebben het liefste onze medegelovigen dicht bij ons.
Help ons dan en troost ons.
Geef ons verbondenheid:
dat U ons aan elkaar bindt
als broeders en zusters met één Vader.

Help ons om manieren te vinden
om elkaar tot steun te zijn
om op te bellen wie eenzaam is
om tijd te maken om elkaar te bemoedigen.

We vragen u om rust in ons hart
als we bang zijn.
We vragen u om wijsheid
om de juiste beslissingen te nemen.
We vragen dat in het bijzonder
voor iedereen die verantwoordelijkheid draagt.
Voor onze politici:
dat zij over hun eigen schaduw heen kunnen springen
en doen wat goed is voor het belang van iedereen.

We bidden ook voor artsen, verpleegkundigen en
iedereen die in de zorg werkt.
Bescherm hen, leid hen, sta hen bij.
We bidden voor iedereen die getroffen is door het coronavirus,
voor hun naasten en voor iedereen die om hen geeft.

We bidden u ook voor onszelf
Help ons om niet alleen aan ons eigen belang te denken.
Help ons om de berg van afzondering waar we nu op verkeren
tot een berg te maken waarop we uw aanwezigheid mogen ervaren.
Dat we mogen beseffen
dat u heel dicht bij ons bent,
dat uw aanwezigheid ons doet oplichten.

Er zijn nog vele gedachten en vragen in ons hart....

(stilte)

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alsook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van den boze.
Want van U is het Koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid
tot in der eeuwigheid.
Amen.

Woord van dank

Het afgelopen halfjaar mocht ik als proponent werkzaam zijn in de gemeente Mechelen-Noord.
Vanaf komende week zal ik als proponent werkzaam zijn in Brussel.

Ik wil een ieder bedanken die gekeken heeft naar deze onlinediensten. Ook wil ik mijn collega's
bedanken voor de fijne en leerzame samenwerking. In het bijzonder wil ik ds. Brouwer bedanken
voor alles wat hij mij geleerd heeft.

Allen hartelijk dank, Ga met God en Hij zal met u zijn.

Slotlied: Geest van hierboven (NLB 675, alternatieve tekst)

*Geest van hierboven, leer ons geloven
hopen liefhebben door uw kracht
hemelse vrede, deel u nu mede
aan een wereld die u verwacht....*

Ik wil het water naar de zee zijn
de zoden aan de dijk
het gevecht tegen de bierkaai
alles wat onhaalbaar lijkt

Ik wil de rots zijn in de branding
met de verbeelding aan de macht
wil de stilte die vanzelf spreekt zijn
en het daglicht in de nacht

Ik wil een land zijn zonder grenzen
waar de ruimte nog bestaat
Ik wil traag zijn als de waarheid
die de leugen achterhaalt

Ik wil de moed zijn van de wanhoop
het stilstaan van de tijd
Ik wil een sprong zijn in het duister
en de laatste strohalm zijn

Ik wil de taal zijn van een dichter
die zichzelf geen dichter noemt
het zout zijn van de aarde
en de kus die ons verzoent

Ik wil een land zijn zonder woorden
gedragen door de wind
Ik wil de wereld weer leren zien
door de ogen van een kind

*Geest van hierboven, leer ons geloven
hopen liefhebben door uw kracht
hemelse vrede, deel u nu mede
aan een wereld die u verwacht.....*

En met de schoonheid van de onmacht
lopen langs een eindeloze weg
met open ogen dromen
weerloos en toch sterk

Zegenbede

De HEERE zegene u en behoede u!
De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig!
De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede!
Zo zegene ons de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.